

**Sveučilište u Zagrebu
Filozofski fakultet
Odsjek za sociologiju**

**UPUTE ZA PRIJAVU, IZRADU I OBRANU
DIPLOMSKOG RADA**

Zagreb, siječanj 2010.

POJAM I SVRHA DIPLOMSKOG RADA

Diplomski rad je samostalno i stručno djelo u kojem student pod voditeljstvom mentora obrađuje utvrđenu temu (Zelenika, R. Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela. 2. izd. Rijeka: Partizanska knjiga, 1990:138).

Osnovna svrha izrade diplomskog rada jest dokazivanje sposobnosti sociološke obrade određene teme odnosno demonstriranje sposobnosti analize nekog kompleksnog, sociološki relevantnog problema te snalaženja u rješavanju teorijskih i praktičnih istraživačkih problema koji ne moraju nužno imati karakter originalnosti.

U izradi diplomskog rada student mora dokazati sposobnost primjene teorijskog i praktičnog znanja stečenog tijekom studija i samostalnog korištenja aktualne strane i domaće sociološke ili srodne literature u obradi teme. Nadalje, iskazuje se i sposobnost korištenja relevantnih tuđih spoznaja, teorija, stavova i znanstvenih činjenica objavljenih u korištenoj literaturi te valjane primjene znanstvenih metoda i postupaka.

IZRADA I OBRANA DIPLOMSKOG RADA

OBAVEZA JE SVIH STUDENATA DIPLOMSKOG STUDIJA SOCIOLOGIJE

Jedini način realizacije završnosti u studiju predviđen programima jednopredmetnog diplomskog studija sociologije, dvopredmetnog diplomskog studija sociologije znanstvenog smjera i dvopredmetnog diplomskog studija sociologije nastavničkog smjera **jest izrada i obrana diplomskog rada.**

Iako "Odluka o diplomskim radovima na dvopredmetnim diplomskim studijima", koju je Fakultetsko vijeće Filozofskog fakulteta u Zagrebu donijelo na izvanrednoj sjednici održanoj 16. rujna 2009., dopušta i druge oblike završnosti, **alternativni oblici završnosti** spomenuti u navedenoj Odluci (završni ispit, upisivanje izbornih kolegija i dr.) nisu predviđeni studijskim programima diplomskih studija sociologije, pa se **završnost u diplomskom studiju sociologije ne može realizirati na taj način.** Naravno, studenti dvopredmetnog studija sociologije mogu na neki od alternativnih načina realizirati završnost na drugoj studijskoj grupi, ako je to dopušteno odgovarajućim studijskim programom.

MOGUĆNOST IZRADE JEDINSTVENOG DIPLOMSKOG RADA NA DVOPREDMETNOM STUDIJU

"Odluka o diplomskim radovima na dvopredmetnim diplomskim studijima" dopušta mogućnost da student diplomskih studija koji studira u dvopredmetnoj kombinaciji prijavi, izradi i obrani "diplomski rad koji pokriva oba studija u kombinaciji". Ta je mogućnost sukladna studijskom programu dvopredmetnog studija sociologije, što znači da **studenti dvopredmetnog diplomskog studija mogu realizirati završnost izradom jednog diplomskog rada koji priznaju oba studija u kombinaciji.**

BROJ ECTS BODOVA KOJI SE STJEČU OBRANOM DIPLOMSKOG RADA

Broj ECTS bodova koji se stječu **obranom** diplomskog rada ovisi o vrsti i smjeru studija te iznosi:

- **jednopredmetni** diplomski studij sociologije znanstvenog smjera: **30 ECTS**
- **dvopredmetni** diplomski studij sociologije **znanstvenog smjera**: **15 ECTS**
- **dvopredmetni** diplomski studij sociologije **nastavničkog smjera**: **15 ECTS**
- u slučaju izrade **diplomskog rada koji priznaju oba studija u dvopredmetnoj kombinaciji**, broj ECTS bodova koji se stječu obranom diplomskog rada jednak je **zbroyu ECTS bodova koje programi oba studija predviđaju za obranu diplomskog rada.**

ODABIR I PRIJAVA TEME DIPLOMSKOG RADA

Student može **samostalno formulirati temu** diplomskog rada ili **odabrati neku od tema koju ponude nastavnici** Odsjeka za sociologiju.¹

Studentima dvopredmetnog diplomskog studija sociologije nastavničkog smjera, preporučuje se da temu odaberu i obrade tako da obranom diplomskog rada mogu dokazati ne samo stručne, nego i pedagoško–metodičke kompetencije.

Studentima jednopredmetnog diplomskog studija sociologije preporučuje se izrada diplomskog rada utemeljenog na empirijskom (kvalitativnom ili kvantitativnom) istraživanju² ili na sekundarnoj analizi podataka ranijih istraživanja nekog relevantnog sociološkog fenomena.

Molba za odobrenje teme i imenovanje mentora podnosi se Vijeću Odsjeka za sociologiju najranije početkom posljednjeg semestra diplomskog studija.

Uz molbu za odobrenje teme³ prilaže se **sinopsis diplomskog rada**. Sinopsis, opsega do dvije stranice, treba sadržavati naslov rada, kratko obrazloženje teme, osnovne teze/hipoteze rada i popis osnovne literature. U slučaju prijave teme koja uključuje i empirijsko istraživanje, treba opisati planirani uzorak te navesti metode istraživanja i obrade podataka koje se kane koristiti.

U slučaju izrade diplomskog rada koji priznaju oba studija u dvopredmetnoj kombinaciji, student je dužan pribaviti suglasnost oba odsjeka. U molbi za odobrenje teme treba argumentirano pokazati relevantnost teme za obje struke i – osobito – obrazložiti sociološku dimenziju rada.

Uz molbu za odobrenje teme **student može Odsjeku predložiti mentora** u izradi diplomskog rada. Iznimno, student može predložiti i imenovanje **komentora**. U tom slučaju, molbi mora priložiti suglasnost mentora odnosno komentora u pisanom obliku.

Postupak prijave i odobrenja teme diplomskog rada te imenovanja mentora i komentora propisan je točkama II., III. i IV. "*Odluke o diplomskim radovima*", koju je Fakultetsko vijeće Filozofskog fakulteta u Zagrebu donijelo na izvanrednoj sjednici održanoj 11. siječnja 2010. godine.

PREDAJA I OBRANA DIPLOMSKOG RADA

Tekst diplomskog rada, s kojim je suglasan mentor, **student predaje** u ispisu te u elektroničkom obliku mentoru.

Nakon prihvaćanja diplomskog rada mentor predlaže Odsjeku **imenovanje povjerenstva za obranu** diplomskog rada.

Student ima **pravo na obranu diplomskog rada** tek kada ispuni sve prethodne obveze predviđene studijskim programom.

---

¹ Nastavnici mogu ponuditi teme za čiju su obradu i mentorsko vođenje studenata osobito zainteresirani. Izrazito je poželjno na takav način uključivati studente u rad na projektima koji se izvode na Odsjeku. Nastavnici koji žele ponuditi teme za izradu diplomskog rada dužni su objaviti popis tema (s kratkim opisom i popisom osnovne literature) na oglasnoj ploči i web stranici Odsjeka najkasnije do početka ljetnog semestra.

² Za istraživanje koje se provodi u okviru izrade diplomskog rada potrebno je – nakon prihvaćanja teme, a prije provedbe istraživanja – ishoditi suglasnost Povjerenstva Odsjeka za sociologiju za ocjenu etičnosti istraživanja. Molba za izdavanje suglasnosti podnosi se na posebnom obrascu.

³ Obrazac za prijavu teme bit će dostupan na web stranici i u tajništvu Odsjeka najkasnije do kraja veljače 2010. godine.

Ako student izrađuje jedan diplomski rad na oba studija u kombinaciji, pravo na obranu rada stječe tek kada ispuni sve prethodne obveze sukladno studijskim programima obaju studija.

Postupak imenovanja i sastav povjerenstva za obranu diplomskog rada određeni su točkama VI., VII. i VIII. "*Odluke o diplomskim radovima*".

Obrana diplomskog rada može se organizirati **tek kada svi članovi povjerenstva daju suglasnost** da student može pristupiti obrani diplomskog rada.

Obrana diplomskog rada je javna.

Obrana diplomskog rada uključuje izlaganje studenta praćeno odgovarajućom računalno potpomognutom prezentacijom te pitanja članova povjerenstva. Nakon što kandidat odgovori na postavljena pitanja, povjerenstvo može dopustiti i drugim nazočnim osobama da postave dodatna pitanja.

Obrana diplomskog rada završava odlukom povjerenstva o ishodu obrane.

Zaključiti li povjerenstvo za obranu diplomskog rada da student na obrani rada nije zadovoljio, to u pravilu znači da student mora promijeniti temu i izraditi novi diplomski rad.

Postupak obrane diplomskog rada propisan je točkama V., IX., X., XI. i XII. "*Odluke o diplomskim radovima*".

PROMJENA TEME I/ILI MENTORA/KOMENTORA

Postupak promjene teme i/ili mentora/komentora opisan je točkom XII. "*Odluke o diplomskim radovima*".

OPSEG RADA

Očekuje se da diplomski rad izrađen na **jednopedmetnom diplomskom studiju** sociologije obaseže od **45 do 60 kartica**⁴ teksta, ne uključujući naslovnu stranicu, sadržaj, literaturu, sažetke i priloge.

Diplomski rad izrađen na **dvopedmetnom diplomskom studiju** sociologije treba obuhvaćati od **25 do 40 kartica**.

Ako se na dvopedmetnom studiju piše samo **jedan ("interdisciplinarni") diplomski rad koji priznaju obje studijske grupe**, studentu će poželjan opseg rada sugerirati mentor i komentor. Načelno, opseg rada treba biti **sukladan broju ECTS bodova koji se stječu obranom rada i očekivanjima koje uz diplomski rad vezuju obje studijske grupe**.

---

⁴ Jedna kartica teksta iznosi 1800 znakova (s razmacima) ili prosječno 30 redova sa 60 znakova u retku, odnosno oko 300 riječi.

UPUTE ZA PISANJE DIPLOMSKOG RADA

STRUKTURA RADA

Načelno i radi orijentacije, **poželjna struktura diplomskog rada** može se – ovisno o vrsti rada – sažeti na sljedeći način:

Teorijski radovi: (naslovna stranica), uvod, ciljevi i svrha, polazišta i hipoteze, razrada teme i rasprava, zaključak, literatura, sažeci.

Teorijsko–empirijski radovi: (naslovna stranica), uvod, ciljevi i svrha, teorijski koncept rada, hipoteze, metodologija, rezultati, rasprava, zaključak, prilozi, literatura, sažeci.

Stvarna struktura diplomskog rada može donekle odstupati od gore navedene, ako je to opravdano zbog specifične naravi određene teme.

Naslovna stranica mora sadržavati sljedeće podatke:

- naziv sveučilišta
- naziv fakulteta
- naziv odsjeka
- naznaka "Diplomski rad"
- naslov diplomskog rada
- ime i prezime kandidata/kandidatkinje
- ime i prezime mentora/mentorice s pripadajućom titulom
- mjesto i datum predaje diplomskog rada (mjesec i godina)

Sadržaj

Sadrži naslove i podnaslove pojedinih poglavlja diplomskog rada s brojevima stranica koji označavaju njihove početne stranice. Numeracija rada započinje od prve stranice sadržaja.

Uvod

U Uvodu treba sažeto objasniti problem koji će se obraditi u radu te argumentirati znanstvenu i drugu relevantnost odabrane teme.

Ciljevi i svrha

Ciljeve rada (što se u radu želi pokazati ili provjeriti) i njegovu svrhu (čemu bi ostvarivanje navedenih ciljeva moglo poslužiti) treba navesti jasno i precizno.

Polazišta i hipoteze (teorijski koncept rada i hipoteze)

U tom dijelu rada iznose se teorijske, metodološke i druge postavke na koje se rad oslanja te se navode hipoteze čija će se utemeljenost u radu verificirati. U istraživačkim radovima u tom se dijelu rada daje kritički prikaz dosadašnjih istraživanja i spoznaja, iznosi se teorijski koncept vlastitog istraživanja te se ekspliciraju i obrazlažu hipoteze koje će se podvrći provjeri.

Razrada teme i rasprava (u slučaju teorijskih radova)

Sadrži iscrpan kritički pregled relevantnih spoznaja o odabranoj temi ili području te formuliranje i argumentiranje vlastitog stajališta.

Metodologija istraživanja (u slučaju istraživačkih radova)

Taj dio rada uključuje cjelovit opis uzorka, korištenih metoda i tehnika prikupljanja i obrade podataka te korištenih mjernih instrumenata.

Rezultati istraživanja (u slučaju istraživačkih radova)

Sadrži cjelovit, jasan i precizan prikaz dobivenih rezultata, pri čemu valja odmjereno koristiti grafičke prikaze i/ili tablice te se odgovarajućim statističkim i drugim postupcima testiraju postavljene hipoteze.

Rasprava (u slučaju istraživačkih radova)

U tom dijelu rada naglasak je na interpretaciji i komentiranju dobivenih (ranije iznesenih) rezultata, odnosno njihovoj kontekstualizaciji i njihovoj usporedbi s rezultatima drugih istraživanja. Raspravu je dobro započeti sažetim pregledom glavnih nalaza, nakon čega slijedi njihova interpretacija i kontekstualizacija. Na kraju rasprave nužno je navesti i ukratko prodiskutirati ograničenja provedenog istraživanja.

Zaključak

U Zaključku se sažeto iznose nove spoznaje kojima je rad rezultirao. Valja komentirati u kojoj su mjeri ostvareni ciljevi rada, navesti glavne poteškoće vezane za realizaciju tih ciljeva i iznijeti sugestije koje se tiču daljnje razrade problema i eventualnih daljnjih istraživanja problematike kojom se rad bavio.

Literatura

Sadrži popis svih izvora ("referenci") navedenih u radu. Radovi na koje se ne referira u radu ne navode se.

Prilozi

Prema potrebi, radu se mogu priložiti iscrpniji ispisi rezultata, transkripti intervjua te drugi relevantni materijali.

Sažetak

Sažetak se piše na hrvatskom i engleskom jeziku. Sažetak sadrži kratak pregled diplomskog rada s osvrtom na najvažnije rezultate. Uz sažetak se navode i ključne riječi (3–5 pojmova).

GRAFIČKO FORMATIRANJE RADA

- za tijelo teksta koristiti pismo ("font") Times New Roman veličine 12 točaka
- za naslove koristiti masno pismo ("bold")
- margine: desno: 3,5 cm, lijevo, gore i dolje: 2,5 cm
- prored: 1,5
- za numeraciju stranica koristiti arapske brojeve smještene u donji desni kut
- tekst poravnati po obje margine ("justified")
- početak svakog novog paragrafa treba biti uvučen (1,27 cm)
- za sve dijelove teksta koji se žele istaknuti koristi kurziv ("italic") a ne masno ili podcrtano pismo
- za dodatna objašnjenja koristiti bilješke na dnu stranice ('footnotes'), a ne bilješke na kraju teksta ('endnotes'). Veličina pisma za bilješke: 10 točaka.

CITIRANJE, PARAFRAZIRANJE I SAŽIMANJE

Prilikom pisanja diplomskog rada iznimno je važno posvetiti dužnu pozornost korektnosti u navođenju tuđih misli, ideja, zaključaka ili rezultata istraživanja, neovisno o tome u kojem se obliku oni preuzimaju odnosno koriste (doslovno navođenje, sažimanje, parafraziranje). Odsjek za sociologiju iskazuje nultu tolerantnost na sve oblike plagiranja.

POPIS LITERATURE

Popis literature (referenci) nalazi se na kraju diplomskog rada. Piše se abecednim redom bez rednih brojeva. Ako se spominje više djela istog autora, prvo se navode ona novijeg datuma. Ako se koristi više djela istog autora objavljenih iste godine, uz godinu se pridodaje slovo abecede, kako bi se djela razlikovala prilikom navođenja u tekstu.

Prored teksta u popisu literature je 1 (ne 1,5 kao u ostalom tekstu). U slučaju da je navedena referenca duža od jednog reda, tekst u donjim redovima se uvlači.

Knjige se u popisu literature navode na sljedeći način:

Prezime autora, inicijal imena. (godina izdavanja) *Naslov knjige*. Grad izdavanja: ime izdavača.

Primjer:

Simmel, G. (2001) *Kontrapunkti kulture*. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.

Radovi iz zbornika navode na sljedeći način:

Prezime autora, inicijal imena. (godina izdavanja) Naslov rada iz zbornika. U: Prezime urednika/ce, inicijal imena. (po potrebi: ur. ili Ed.) *Naslov zbornika*. Grad izdavanja: ime izdavača.

Primjer:

Raboteg–Šarić, Z. (2003) Obitelj u suvremenom društvu: promjene u strukturi obitelji i kvaliteta obiteljskih odnosa. U Dulčić, A. (ur.) *Jednoroditeljske obitelji: osobni doživljaj i stavovi okoline*. Zagreb: Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži.

Članci iz časopisa se navode na sljedeći način:

Prezime autora, inicijal imena. (godina izdavanja) Naslov rada. *Naslov časopisa*, volumen časopisa (broj časopisa):stranice.

Primjer:

Topolčić, D. (2001) Muškarci to ne rade: rodno segregirana podjela rada u obitelji. *Društvena istraživanja*, 10 (54–55):767 – 789.

Članak u elektroničkom časopisu ili bazi:

Prezime autora, inicijal imena. (godina izdavanja) Naslov članka. *Naslov elektroničkog časopisa u kojem je objavljen članak*. Internetska adresa (datum zadnjeg pristupa stranici)

Primjer:

Stojanovski, J. (1996) Croatian libraries: the war is behind us – what brings the future? *Ariadne: the Web version*. URL: <http://www.ariadne.ac.uk/issue5/croatia/> (30. 10. 2006.)

Ostali internetski izvori:

Prezime autora i inicijal imena [ako je poznat] (datum objave) *Naslov teksta*. Internetska adresa (datum zadnjeg pristupa stranici)

Primjer:

Vugrinec, G. (29. 1. 2010.) Haris Džinović zaljubljen u 30 godina mlađu Zagrepčanku. URL: <http://www.jutarnji.hr/haris-dzinovic-zaljubljen-u-30-godina-mladu-zagrepckanku/522332/> (29. 1. 2010.)

UPUTE ZA IZRADU TABLIČNIH I GRAFIČKIH PRIKAZA

Napomena: suvišno je prikazivati iste podatke ili rezultate istraživanja i tablično i grafički!

Tablice

- Svaka tablica mora imati redni broj i naslov.
- Naslov tablice nalazi se iznad tablice.
- Iza broja tablice dolazi točka te potom naslov tablice. Prored teksta u naslovu tablice je 1 (ne 1,5 kao u ostalom tekstu). Veličina slova je 11 (ne 12 kao u ostalom tekstu).
- Naslov mora biti kratak i jasan.
- Treba izbjegavati okomite crte u tablicama, a vodoravnim treba odvajati tek zaglavlje tablice od ostalog dijela, ili pak neke cjeline tablice međusobno.
- Vrijednosti u redovima ili pak stupcima treba logički poredati (npr. logično je da se najprije prikaže aritmetička sredina a potom standardna devijacija, a ne obrnuto).
- Ukoliko se neki podatak iz tablice želi dodatno objasniti, to se može učiniti bilješkom ispod tablice. Za bilješke treba koristiti pismo veličine 8 točaka. Za označavanje veze bilješke s podatkom na koji se odnosi rabe se zvjezdice (*).
- Tablica i njezin naslov trebaju biti horizontalno centrirani na stranici.
- Uobičajeni standardi za numeričku prezentaciju su sljedeći: aritmetička sredina navodi se s jednom decimalom; standardna devijacija, iznosi testovnih statistika (npr. t ili F vrijednost, koeficijenti korelacije...) te p vrijednost navode se u tekstu ili tablicama s dvije decimale; rezultati koji su dio Priloga mogu se navesti s tri decimale.
- p vrijednost se u tekstu ili tablicama piše na način da se dovede u odnos s odabranom razinom rizika pri statističkom zaključivanju (npr. ukoliko su zaključci doneseni na razini rizika 5%, pišemo: $p > 0,05$ ili $p < 0,05$, ukoliko su zaključci doneseni na razini rizika 1%, pišemo: $p > 0,01$ ili $p < 0,01$). U tablicama koje se nalaze u Prilozima p vrijednost se može navesti onako kako se dobiva standardnim ispisom rezultata statističkog paketa za obradu podataka (npr. $p = 0,021$ ili $p = 0,782$).

Primjer tablice organizirane prema gornjim naputcima

Tablica 3. Sklonost seksizmu studenata i studentica
Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu s obzirom na godinu studija

Godina studija	Spol	Rezultat na skali seksizma*			
		N	$\bar{x} \pm s$	t	p
Prva godina	Muški	59	22,9±4,85		
	Ženski	184	20,3±3,38	3,80	<0,05
	Ukupno	243	20,9±3,94		
Ostale godine studija	Muški	36	21,5±4,23		
	Ženski	57	19,9±2,77	1,21	>0,05
	Ukupno	93	20,1±2,96		
Ukupno	Muški	95	22,7±4,78		
	Ženski	241	20,2±3,26	3,99	<0,05
	Ukupno	336	20,8±3,79		

* Najmanja vrijednost = 10; najveća vrijednost = 50. Manji rezultat na skali upućuje na manju sklonost seksizmu.

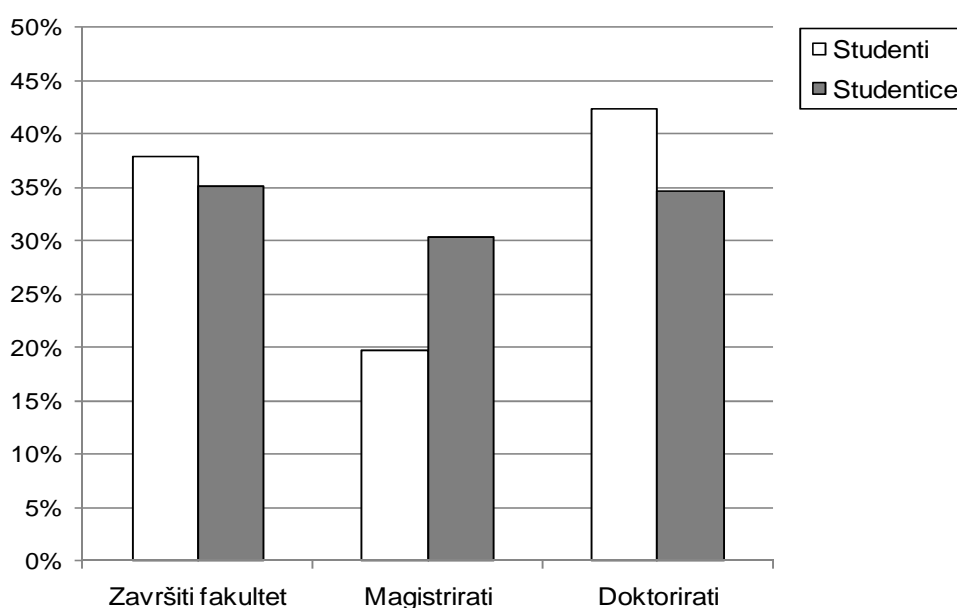

Grafički prikazi

Svaki grafički prikaz (svaka ilustracija koja nije tablica) mora imati redni broj i naslov te – prema potrebi – legendu.

- Svaki grafički prikaz mora biti sam za sebe jasan.
- Naziv grafičkog prikaza je "slika".
- Redni broj i naslov grafičkog prikaza (slike) nalazi se ispod grafičkog prikaza.
- Veličina slova i prored naslova grafičkog prikaza isti je kao i kod tablica.
- Grafički prikaz i naslov trebaju biti horizontalno centrirani na stranici.

Primjer grafičkog prikaza napravljenog prema gornjim naputcima

Slika 1. Najviši željeni stupanj obrazovanja među studentima i studenticama Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (N=297)

STATISTIČKI SIMBOLI I STATISTIČKE VRIJEDNOSTI U TEKSTU

- Statistički simboli, kako u tablicama tako i u tekstu, pišu se *kosim pismom*, osim grčkih slova.
- Ako se statistički simboli koriste u tekstu, moraju sadržavati sve informacije potrebne da čitatelji mogu valjano i potpuno razumjeti njihovo značenje:
  - analiza varijance: $F_{(2,40)} = 8.55$; $p < 0.05$ (2 i 40 su stupnjevi slobode)
  - t-test: $t_{(58)} = 1.54$; $p < 0.05$ (58 označava stupnjeve slobode)
  - Pearsonov koeficijent korelacije: $r = -0.35$; $p < 0.05$
  - hi-kvadrat test: $\chi^2 = 9.76$; $df = 3$; $p < 0.01$

Neki od najčešće korištenih statističkih simbola:

Simbol	značenje	Simbol	značenje
$\bar{x}$	aritmetička sredina uzorka	N	ukupan broj ispitanika u uzorku
s	standardna devijacija uzorka	z	z -vrijednost
df	stupnjevi slobode	R	koeficijent multiple korelacije dobiven na uzorku
r	Pearsonov koeficijent korelacije dobiven na uzorku	R^2	koeficijent multiple determinacije dobiven na uzorku
F	F-omjer	χ^2	hi-kvadrat
t	t -vrijednost	β	standardizirani koeficijent u multiploj regresiji
p	vjerojatnost; statistička značajnost testovnih statistika	Σ	zbroj
α	razina rizika	α	Cronbachov koeficijent unutarnje konzistencije

PRILOG:

Odluke Fakultetskog vijeća Filozofskog fakulteta u Zagrebu koje se odnose na diplomske radove i diplomske ispite na diplomskim studijima Filozofskog fakulteta.

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FILOZOFSKI FAKULTET
Zagreb, Ivana Lučića 3**

KLASA: 602-04/10-01/5
URBROJ: 3804-850-10-1
Zagreb, 19. siječnja 2010.

Fakultetsko vijeće Filozofskog fakulteta u Zagrebu na izvanrednoj sjednici održanoj 11. siječnja 2010. donijelo je

O D L U K U O DIPLOMSKIM RADOVIMA

Ova Odluka uređuje postupak prijave diplomskih radova, imenovanja mentora, organizacije i postupka obrane diplomskih radova na diplomskim studijima Filozofskog fakulteta.

I.

Obvezu pisanja i obrane diplomskih radova na diplomskim studijima propisuju studijski programi.

Obveza pisanja i obrane diplomskih radova ujedno je alternativni oblik stjecanja završnosti na dvopredmetnim diplomskim studijima, sukladno Odluci o diplomskim radovima na dvopredmetnim diplomskim studijima, koju je donijelo Fakultetsko vijeće Filozofskog fakulteta 16. rujna 2009. godine.

II.

Student podnosi odsjeku koji izvodi studij molbu za odobrenje teme i imenovanje mentora i eventualno komentora diplomskog rada najranije početkom posljednjeg semestra posljednje ak. godine u kojoj student upisuje programske obveze iz tog semestra sukladno hodogramu studija.

Odluku o prihvaćanju teme diplomskog rada, odnosno imenovanju mentora ili komentora odsjek donosi najkasnije mjesec dana nakon podnošenja molbe, i o tome izdaje studentu suglasnost ili odbijenicu.

Na temelju izdane suglasnosti, tema diplomskog rada te ime i prezime mentora prijavljuju se i upisuju u indeks, odnosno u sustav ISVU tijekom posljednjeg semestra posljednje ak. godine u kojoj student upisuje programske obveze iz tog semestra sukladno hodogramu studija.

Ukoliko odsjek odbije odobrenje teme ili imenovanje mentora odnosno komentora, izdaje studentu odbijenicu. U tom slučaju student podnosi odsjeku novu molbu.

Prijava diplomskog rada obavlja se u Studentskoj službi.

III.

Mentor u izradi diplomskog rada član je odsjeka koji izvodi taj studijski program.

Mentor u izradi diplomskog rada osoba je u znanstveno-nastavnom zvanju. Mentor u izradi diplomskog rada može biti i osoba u nastavnom ili suradničkom zvanju, ukoliko ima magisterij ili doktorat znanosti.

Uz molbu (čl. II, st. 1 ove odluke) student može predložiti mentora, ali pritom mora priložiti njegovu suglasnost u pisanom obliku.

Iznimno, student može predložiti odsjeku i imenovanje komentora u izradi diplomskog rada.

Komentor u izradi diplomskog rada osoba je u znanstveno-nastavnom zvanju. Komentor u izradi diplomskog rada može biti i osoba u nastavnom ili suradničkom zvanju, ukoliko ima magisterij znanosti ili doktorat znanosti.

Komentor može biti i vanjski suradnik u znanstveno-nastavnom zvanju ili s magisterijem znanosti, odnosno doktoratom znanosti.

Uz molbu za imenovanje komentora, student mora priložiti suglasnost predloženog komentora u pisanom obliku.

Osobe u suradničkom zvanju i osobe u nastavničkom zvanju koji nemaju magisterij znanosti ili doktorat znanosti mogu, sukladno odluci odsjeka, pomagati u izradi diplomskog rada.

IV.

U slučaju izrade diplomskog rada koji vrijedi za oba studija u dvopredmetnoj kombinaciji student je dužan pribaviti suglasnost oba odsjeka.

Sukladno čl. II, st. 1 ove odluke, jednom od odsjeka student podnosi molbu za odobrenje teme i imenovanje mentora, o čemu odsjek izdaje suglasnost.

Temeljem tako izdane suglasnosti student podnosi drugom odsjeku molbu za odobrenje teme i imenovanje komentora, o čemu i taj odsjek izdaje suglasnost.

Odluku o prihvaćanju teme diplomskog rada, odnosno imenovanju mentora ili komentora odsjeci donose najkasnije mjesec dana nakon podnošenja molbe, i o tome izdaju studentu suglasnost ili odbijenicu.

Ukoliko jedan ili oba odsjeka odbiju odobrenje teme ili imenovanje mentora odnosno komentora, izdaju studentu odbijenicu. U tom slučaju student podnosi novu molbu obama odsjecima.

V.

Student ima pravo na obranu diplomskog rada tek kada ispuni sve prethodne obveze sukladno studijskom programu.

Ukoliko student izrađuje jedan diplomski rad na oba studija u kombinaciji, pravo na obranu rada stječe tek kada ispuni sve prethodne obveze sukladno studijskim programima obaju studija.

VI.

Tekst diplomskog rada, s kojim je suglasan mentor, student predaje u ispisu te u elektroničkom obliku mentoru.

Nakon prihvaćanja diplomskog rada mentor predlaže odsjeku imenovanje povjerenstva za obranu diplomskog rada.

VII.

Članovi povjerenstva za obranu diplomskog rada članovi su odsjeka koji izvodi studijski program na kojemu student prijavljuje diplomski rad.

Povjerenstvo za obranu diplomskog rada ima u pravilu tri člana, od kojih je jedan voditelj povjerenstva.

Voditelj povjerenstva za obranu diplomskog rada osoba je u znanstveno-nastavnom ili nastavnom zvanju.

Voditelj povjerenstva za obranu diplomskog rada ne može biti vanjski suradnik.

Član povjerenstva za obranu diplomskog rada osoba je u znanstveno-nastavnom ili nastavnom zvanju. Član povjerenstva može biti i osoba u suradničkom zvanju.

Mentor i komentor u izradi diplomskog rada članovi su, ali ne mogu biti voditelji povjerenstva za obranu diplomskog rada.

VIII.

U slučaju izrade diplomskog rada koji vrijedi za oba studija u dvopredmetnoj kombinaciji, nakon prihvaćanja diplomskog rada mentor predlaže obama odsjecima imenovanje povjerenstva za obranu diplomskog rada.

Svaki odsjek imenuje u povjerenstvo za obranu diplomskog rada po jednog člana svog odsjeka, a to su mentor i komentor.

Odsjek koji je imenovao mentora predlaže i voditelja povjerenstva za obranu diplomskog rada odsjeku koji je imenovao komentora.

Ukoliko odsjek koji je imenovao komentora odbije prijedlog o voditelju povjerenstva, o tome obavještava odsjek koji je imenovao mentora, koji zatim predlaže drugog voditelja povjerenstva.

IX.

Obrana diplomskog rada može se organizirati tek kada svi članovi povjerenstva daju suglasnost da student može pristupiti obrani diplomskog rada.

X.

Voditelj povjerenstva dužan je organizirati, te javno oglasiti mjesto i vrijeme obrane, o čemu posebno obavještava studenta-pristupnika i članove povjerenstva.

Student-pristupnik prijavljuje obranu diplomskog rada prijavnicom, odnosno kroz ISVU sustav.

Obranu diplomskog rada vodi voditelj povjerenstva.

Obrana diplomskog rada je javna.

Na obrani diplomskog rada obvezno se vodi zapisnik.

Zapisnik s obrane diplomskog rada potpisuju svi članovi povjerenstva.

Pravo na potpis, upis završne ocjene i stečenih ECTS bodova u indeks, odnosno u sustav ISVU, kojima se potvrđuje da je student obavio sve obveze u postupku pripreme diplomskog rada te uspješno obranio rad, ima voditelj povjerenstva.

Zapisnik s obrane diplomskog rada pohranjuje se u Studentskoj službi u dosje studenta.

Konačni tekst diplomskog rada u elektroničkom obliku tajništvo odsjeka nakon obrane upućuje u Fakultetsku knjižnicu.

XI.

Ukoliko povjerenstvo za obranu diplomskog rada zaključi da student na obrani rada nije zadovoljio, studentu će se u prijavnicu, odnosno u sustav ISVU upisati «nije zadovoljio/la». Pravo na upis takve ocjene ima voditelj povjerenstva.

Pravo na ponovnu obranu diplomskog rada student stječe u idućem ispitnom terminu koji propisuje odsjek.

XII.

Obrazloženi zahtjev za promjenom teme diplomskog rada, odnosno mentora ili komentora, student predaje odsjeku koji izvodi studij na kojemu je student prijavio diplomski rad.

Odsjek donosi odluku o predloženoj promjeni, i o tome izdaje studentu suglasnost, odnosno odbijenicu.

U slučaju izrade diplomskog rada koji vrijedi za oba studija u dvopredmetnoj kombinaciji takav se zahtjev predaje obama odsjecima koji o tome donose odluku, te izdaju studentu suglasnost, odnosno odbijenicu.

Ukoliko jedan od odsjeka izda suglasnost, a drugi odsjek odbijenicu, smatra se da je zahtjev studenta odbijen.

Dekan

dr. sc. Damir Boras, red. prof.

KLASA: 602-04/09-01/193
URBROJ: 3804-850-09-1
Zagreb, 18. rujna 2009.

Fakultetsko vijeće Filozofskog fakulteta u Zagrebu na izvanrednoj sjednici održanoj 16. rujna 2009. donijelo je

O D L U K U
O DIPLOMSKIM RADOVIMA
NA DVOPREDMETNIM DIPLOMSKIM STUDIJIMA

Ukoliko je student diplomskih studija koji studira u dvopredmetnoj kombinaciji obvezan, sukladno programima studija, izraditi i obraniti diplomski rad na oba studija, može:

- a) prijaviti, izraditi, obraniti diplomske radove na oba studija
- b) prijaviti, izraditi, obraniti diplomski rad samo na jednom studiju u kombinaciji pri čemu se završnost na drugom studiju realizira u obliku koji propisuje svaki studij posebno.

Kao alternativne oblike završnosti odsjeci mogu ponuditi:

- završni ispit, koji donosi jednak broj ECTS bodova kao i diplomski rad koji predviđa program studija
- upisivanje izbornih kolegija s područja struke, koji donosi najmanje jednaki broj ECTS bodova kao i diplomski rad koji predviđa program studija
- druge oblike završnosti u okviru studijskog programa

- c) prijaviti, izraditi, obraniti diplomski rad koji pokriva oba studija u kombinaciji.

Uz ocjenu, takav diplomski rad donosi broj ECTS bodova koji je jednak zbroju ECTS bodova koje predviđaju diplomski radovi na oba programa studija.

Student diplomskog studija mora najkasnije do završetka zimskog semestra posljednje ak. godine prema nominalnom trajanju studija odabrati način realizacije završnosti u studiju i pribaviti potrebne suglasnosti odsjeka, navedene u ovoj odluci.

Dekan

dr. sc. Miljenko Jurković, red. prof.

KLASA: 602-04/09-01/83
URBROJ: 3804-850-09-2
Zagreb, 3. travnja 2009.

Fakultetsko vijeće Filozofskog fakulteta u Zagrebu na sjednici održanoj 27. ožujka 2009. donijelo je

ODLUKU
O DODATNIM MOGUĆNOSTIMA STJECANJA
PEDAGOŠKE KOMPETENCIJE

I.

Završni (diplomski) rad na diplomskim studijima nastavničkog smjera ili modula sastavni je dio pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičkog obrazovanja kojim se stječe pedagoška kompetencija.

II.

Studenti nastavničkih smjerova diplomskim studija mogu, uz ispunjenje programskih obveza, upisati i:

- izborne kolegije iz ponude Centra za obrazovanje nastavnika iznad propisane norme od 2 izborna kolegija
- izborne kolegije iz fakultetske ponude prema popisu koji uoči svake ak. godine sastavlja i objavljuje Centar za obrazovanje nastavnika na prijedlog odsjeka koji sudjeluju u izvođenju zajedničkog dijela nastavničkog modula.

Ti su kolegiji sastavni dio pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičkog obrazovanja kojim se stječe pedagoška kompetencija.

Dekan

dr. sc. Miljenko Jurković, red. prof.

Obrazloženje:

Uključivanje završnog rada u pedagoške kompetencije na nastavničkim studijima ili modulima ima puno stručno opravdanje, pri čemu podrazumijeva obvezu da se odabrana tema završnog rada na studijima nastavničkih smjerova veže uz metodiku nastave na studiju o kojemu je riječ.

Uključivanjem završnog rada ne smanjuju se obveze studenata koje proizlaze iz studijskih programa nastavničkih smjerova (najmanje 30 ECTS bodova iz metodičkog bloka na jednopredmetnom studiju, najmanje 15 ECTS bodova iz metodičkog bloka na svakom dvopredmetnom studiju), kao ni iz zajedničkog dijela nastavničkog modula (najmanje 30 ECTS bodova), jer su te obveze definirane u studijskim programima koji su dobili dopusnicu. Uključivanjem završnog rada samo bi se povećao broj ECTS bodova koji osiguravaju pedagošku kompetenciju, pri čemu se programske obveze ne mijenjaju.

Međutim, studentima koji studiraju dvopredmetnu kombinaciju nastavničkog i nenastavničkog smjera omogućilo bi se lakše ispunjavanje zakonske norme za stjecanje pedagoške kompetencije u iznosu od najmanje 60 ECTS bodova. Student takve kombinacije imao bi obvezu stjecanja najmanje 15 ECTS bodova iz metodičkog bloka (sukladno programu studija), te 30 ECTS bodova (iz zajedničkog dijela nastavničkog modula), dok bi preostale ECTS bodove potrebne za ispunjenje zakonske norme mogao steći obranom diplomskog rada te, u slučaju potrebe, upisivanjem dodatnih izbornih kolegija iz ponude Centra za obrazovanje nastavnika, odnosno izbornih kolegija iz fakultetske ponude po preporuci Centra za obrazovanje nastavnika koji uoči svake ak. godine, a na prijedlog odsjeka koji sudjeluju u izvođenju zajedničkog dijela nastavničkog modula, objavljuje popis izbornih kolegija iz ponude Fakulteta koji imaju status izbornih kolegija potrebnih za stjecanje pedagoških kompetencija.

KLASA: 602-04/10-01/4
URBROJ: 3804-850-10-1
Zagreb, 19. siječnja 2010.

Fakultetsko vijeće Filozofskog fakulteta u Zagrebu na izvanrednoj sjednici održanoj 11. siječnja 2010. donijelo je

ODLUKU **O DIPLOMSKIM ISPITIMA**

Ova Odluka uređuje postupak prijave te organizacije i izvedbe diplomskih ispita na diplomskim studijima Filozofskog fakulteta.

I.

Diplomski ispiti na diplomskim studijima propisuju se:

- a) studijskim programima
- b) kao alternativni oblik završnosti na dvopredmetnim diplomskim studijima, sukladno točki b) Odluke o diplomskim radovima na dvopredmetnim diplomskim studijima koju je donijelo Fakultetsko vijeće Filozofskog fakulteta 16. rujna 2009. godine.

II.

Oblik diplomskog ispita može biti:

- a) usmeni
- b) pismeni
- c) pismeni i usmeni

III.

Oblik i sadržaj diplomskog ispita propisuje odsjek koji izvodi studij.

Obavijest o obliku i sadržaju diplomskih ispita odsjek objavljuje na vlastitoj web stranici i oglasnoj ploči odsjeka, najkasnije do početka ljetnog semestra svake ak. godine.

Svaka izmjena ili dopuna propisanog oblika i sadržaja diplomskih ispita vrijedi tek od iduće ak. godine.

IV.

Student ima pravo na pristup diplomskom ispitu tek kada ispuni sve prethodne obveze na tom studijskom programu.

V.

Student prijavljuje diplomski ispit po proceduri predviđenoj za prijavu ispita.

Odsjeci su dužni organizirati diplomatske ispite:

- a) u redovitim ispitnim rokovima: u dva ispitna termina u razmaku od najmanje 8 dana
- b) u izvanrednim ispitnim rokovima: u jednom ispitnom terminu

VI.

Diplomski ispit polaže se pred povjerenstvom, koje imenuje odsjek.

Povjerenstvo ima tri člana, od kojih je jedan voditelj povjerenstva.

Voditelj povjerenstva je osoba u znanstveno-nastavnom zvanju.

Član povjerenstva je osoba u znanstveno-nastavnom ili nastavnom zvanju. Član povjerenstva može biti i osoba u suradničkom zvanju ukoliko ima magisterij znanosti ili doktorat znanosti.

Pravo na potpis, upis završne ocjene i stečenih ECTS bodova u indeks, odnosno u sustav ISVU, kojima se potvrđuje da je student položio završni ispit, ima voditelj povjerenstva.

VII.

Ukoliko povjerenstvo za obranu diplomskog ispita zaključi da student na završnom ispitu nije zadovoljio, studentu će se u prijavnicu, odnosno u sustav ISVU upisati «nije zadovoljio/la».

Pravo na ponovni izlazak na diplomski ispit student stječe u idućem ispitnom terminu.

Broj mogućih izlazaka na diplomski ispit jednak je onome koji je propisan za sve ispite.

Dekan

dr. sc. Damir Boras, red. prof.